

Рисунок 3. Стовпчаста діаграма

Таким чином, діаграми є корисним способом візуального представлення табличних (числових) даних. Microsoft Excel дозволяє нам створювати 14 стандартних типів діаграм, кожна з яких має свої модифікації. Кожен тип діаграми має свій власний алгоритм побудови, і їх створення залежить від даних, які ми хочемо виділити.

Список літератури

1. Представлення даних у вигляді діаграми, Url: <https://cutt.ly/R1Z1ySs>
2. Побудова діаграм у Microsoft Excel, Url: <https://sites.google.com/site/informatica1kurs/informatika/samostijna-robota/pobudova-diagram-v-exce>
3. Типи діаграм та їхні основні складники, Url : http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/inform_sistem.pdf

УДК 512

*Бурківський О.С., студент 1 курсу
Спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»
Ніколюк П. К., к.т.н., доцент,
доцент кафедри інформаційних технологій*

ПРО ОДИН КЛАС МОНОТОННИХ БУЛЕВИХ ФУНКЦІЙ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

У цій роботі розв'яжемо задачу встановлення $\tilde{\alpha}$ -монотонності булевих функцій і визначення потужності класу таких функцій.

Нехай $Z_2 = \{0,1\}$, $Z_2^n = \{\tilde{\alpha} = (\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n) \mid \alpha_i \in Z_2\}$ - множина n -мірних булевих векторів. Кожен елемент $\tilde{\alpha} = (\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n) \in Z_2^n$ формує відношення часткового порядку $\prec_{\tilde{\alpha}}$ на множині Z_2^n , яке в свою чергу запроваджує поняття ввести в розгляд поняття $\tilde{\alpha}$ -монотонної функції двозначної логіки.

Якщо дивитися на означення, булева функція $f : Z_2^n \rightarrow Z_2$, де $n \geq 1$, називається $\tilde{\alpha}$ -монотонною, якщо для довільних векторів $\tilde{\beta}, \tilde{\delta} \in Z_2^n$ таких, що $\tilde{\beta} \prec_{\tilde{\alpha}} \tilde{\delta}$, виконується умова $f(\tilde{\beta}) \leq f(\tilde{\delta})$.

Задача класифікації $\tilde{\alpha}$ -монотонних булевих функцій є однією із задач теорії булевих функцій, яка має як теоретичне так і прикладне значення. Зокрема $\tilde{\alpha}$ -монотонність булевої функції є достатньою умовою її однорідності [1].

Має місце наступна теорема [2]:

Теорема 1. Для того, щоб не рівна тотожно нулеві булева функція $f = (f_0, f_1, \dots, f_{2^n-1})^T$ була $\tilde{\alpha}$ -монотонною, необхідно і досить, щоб α -ва компонента вектора $f \circ (K_{\tilde{\alpha}}^{-1})^T$ дорівнювала одиниці, а всі інші – нулеві.

На основі цієї підстави для оцінки, у роботі розроблена програма, яка дозволяє встановлювати $\tilde{\alpha}$ -монотонності булевих функцій. Користувач задає кількість змінних, а також булеву функцію і вектор поляризації $\tilde{\alpha}$. Програма виводить повідомлення чи функція $\tilde{\alpha}$ -монотонна і якщо так, то вектори поляризації і їхню кількість. На основі даних роботи програми отримуємо, що деякі функції не є $\tilde{\alpha}$ -монотонними, а також що деякі із функцій є $\tilde{\alpha}$ -монотонними для різних $\tilde{\alpha}$. Наприклад, для функцій трьох змінних 88 функцій є $\tilde{\alpha}$ -монотонними, зокрема 1 функція є $\tilde{\alpha}$ -монотонною для чотирьох $\tilde{\alpha}$.

Список літератури

1. Мич І.А. Застосування узагальнених кон'юнктивних перетворень в теорії булевих функцій / І.А. Мич, О.Т. Трофимлюк // Вісник державного університету «Львівська політехніка». Прикладна математика. – 1998. – № 337. – С. 47-49.
2. Мич І.А. Модифікований критерій $\tilde{\alpha}$ -монотонності булевих функцій / І.А. Мич // Науковий вісник УжДУ. Сер. матем. – 1999. – № 4. – С. 118-129.

УДК 512

Бурківський О.С., студент 1 курсу
 Спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»
 Ніколюк П. К., к.т.н., доцент,
 доцент кафедри інформаційних технологій

ДИФЕРЕНЦІЮВАННЯ БУЛЕВИХ ФУНКЦІЙ ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ